

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Рішенням Вченої ради Київського
університету імені Бориса Грінченка
28 квітня 2016 р., протокол № 4

Голова Вченої ради, ректор
Огнев'юк Віктор Олександрович

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «Музичне мистецтво» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво
Спеціальність: 025 Музичне мистецтво
Кваліфікація: доктор філософії у галузі «Культура і мистецтво»
зі спеціальності «Музичне мистецтво»

Введено в дію з «01» вересня 2016 р.
(наказ від 29.04.2016 р., № 232)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма розроблена на підставі Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінетів міністрів України від 23.03.2016 р. №261. Стандарт вищої освіти відсутній.

Розроблено проектною групою у складі:

Ізваріна Олена Миколаївна, доктор мистецтвознавства, доцент, професор кафедри теорії та методики музичного мистецтва Інституту мистецтв (*керівник проектної групи*);

Афанасьєв Юрій Львович, доктор філософських наук, професор, професор кафедри дизайну Інституту мистецтв;

Лісецький Степан Йосипович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва Інституту мистецтв.

Зовнішні рецензенти:

Шип Сергій Васильович, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичного мистецтва та хореографії Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»;

Карась Ганна Василівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри методики музичного виховання та диригування Навчально-наукового Інституту мистецтв Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Освітньо-наукова програма запроваджена з 01.09.2016 року.
Термін перегляду освітньо-наукової програми 1 раз на 4 роки.

Актуалізовано:

Дата перегляду ОП / Внесення змін до ОП			
Підпис			
ПІБ гаранта ОП			

І. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Київський університет імені Бориса Грінченка Інститут мистецтв
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: доктор філософії Спеціальність: 025 Музичне мистецтво Кваліфікація: доктор філософії у галузі «Культура і мистецтво» зі спеціальності «Музичне мистецтво»
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Музичне мистецтво
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Національне агентство забезпечення якості вищої освіти, Україна Термін подання програми на акредитацію – 2020 р.
Цикл/рівень	Третій (освітньо-науковий) рівень НРК України – 9 рівень FQ-EHEA – третій цикл EQF LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність ступеня магістра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	2020 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://kubg.edu.ua/informatsiya/vstupnikam/napryami-pidgotovki/doktor-filosofii.html
2 – Мета освітньої програми	
Забезпечити освітньо-наукову підготовку дослідників у галузі знань «Культура та мистецтво» зі спеціальності 025 Музичне мистецтво, яка передбачає створення належних умов для ведення здобувачами дослідницької діяльності, спрямування їхнього наукового потенціалу на формування наукового мислення та дослідницької компетентності, для розробки і проведення самостійних наукових досліджень з актуальних проблем теорії та історії музичного мистецтва, прикладного мистецтвознавства.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область	<i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> музика як автономний вид мистецтва, як феномен художньої культури в розмаїтті її видових, родових, жанрових і стильових проявів; взаємодія музики з іншими видами мистецтва, художньою, духовною культурою, суспільним розвитком; історичне буття музики, закономірності її розвитку, формування музично-теоретичних систем, музично-естетичних концепцій, культурологічний аналіз феноменів мистецтва; творчий доробок композиторів, композиторських шкіл, композиторські техніки; виконавська творчість, виконавські школи, їхні концепції, формування виконавської майстерності; музична педагогіка. <i>Цілі навчання (очікуване застосування набутих компетент-</i>

	<p><i>ностей</i>): формування у здобувачів здатності до наукового пошуку, організації та проведення наукових досліджень з метою розв'язання складних спеціалізованих задач та практичних проблем у галузі музичного мистецтва.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області (поняття, концепції, принципи та їхнє використання для пояснення фактів і прогнозування результатів)</i>: знання з соціально-гуманітарних дисциплін та предметів професійної підготовки в обсязі, необхідному для вирішення науково-дослідницьких завдань; загальних торій та сучасних концепцій музичного мистецтва; знання законодавчих актів і нормативних документів; знання комунікацій у професійній сфері, знання й розуміння культури наукового спілкування, основ наукового спілкування іноземною мовою.</p> <p><i>Методи, методики та технології, якими має володіти здобувач вищої освіти для їхнього застосування на практиці</i>: методи збору і обробки матеріалу, який підлягає аналізу й науковому дослідженню; методологію наукових досліджень у галузі музичного мистецтва; управління процесами музичного виховання та музичного навчання.</p> <p><i>Співвідношення обсягів загальної і професійної складових та вибіркової частини</i>: Обов'язкова частина – 40 кредитів, 67%; дисципліни, спрямовані на формування загальних компетентностей – 20 кредитів, 33%; дисципліни, спрямовані на формування фахових компетентностей – 10 кредитів, 17%; практики (науково-викладацька, з музичної критики) – 10 кредитів, 17%. Вибіркова частина – 20 кредитів (33%).</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова з орієнтацією на підготовку науковців у сфері музичного мистецтва.
Основний фокус освітньо-наукової програми та спеціалізації	Наукові дослідження у галузі «Культура і мистецтво» зі спеціальності «Музичне мистецтво». <i>Ключові слова</i> : культура і мистецтво; музичне мистецтво; теорія та історія музичного мистецтва; прикладне музикознавство.
Особливості програми	Освітньо-наукова програма передбачає можливість проходження наукового стажування в іноземних закладах вищої освіти, з якими укладено угоди про академічну мобільність та співпрацю у сфері наукових досліджень. Програма спрямована на розвиток світоглядної, методологічної, дослідницької компетентностей.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Науково-дослідницькі установи; працевлаштування в системі освіти: посади викладачів профільно-орієнтованих дисциплін у мистецьких закладах, закладах культури, вищих навчальних закладах; посади керівників, хорових, духових та естрадних, народних колективів, аматорських ансамблів; музичних оглядачів та критиків у сфері музичного мистецтва.
Подальше навчання	Докторантура у галузі знань «Культура і мистецтво» за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітньо-науковий процес здійснюється на засадах особистісно-орієнтованого, компетентнісного, системного, діяльнісного, інтегративного, диференційованого підходів з дотриманням загальнонаукових, дидактичних і художньо-естетичних принципів із застосуванням інноваційних, інтерактивних

	технологій, елементів дистанційного навчання, виконання проектів, проходження науково-викладацької практики та практики з музичної критики, що визначає гуманістично-творчий стиль суб'єкт-суб'єктної взаємодії, дослідницький характер навчання. Під час останнього року навчання 100% часу відводиться на підготовку дисертаційної роботи до захисту.
Оцінювання	Оцінювання за усіма видами аудиторної та позааудиторної освітньої діяльності у вигляді проміжного та/або підсумкового (семестрового) контролю, захист звітів з усіх видів практик.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність до наукового пошуку, організації та проведення наукових досліджень з метою вирішення складних спеціалізованих завдань та практичних проблем у сфері музичного мистецтва.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1 Здатність до розуміння широкого кола філософсько-світоглядних питань, системних зв'язків між явищами і процесами; критично мислити; використовувати набутий особистісно-професійний досвід для вирішення наукових і фахових завдань; до аналізу міждисциплінарних явищ і процесів; реалізації власного аксіологічного та наукового потенціалу.</p> <p>ЗК 2 Уміння орієнтуватися в сучасній методології освіти; здатність до застосування методів наукового пізнання; методологічно і технологічно грамотно здійснювати наукове дослідження, інтерпретувати його результати.</p> <p>ЗК 3 Здатність до критичного аналізу, оцінки сучасних наукових суджень, здатність генерувати оригінальні теоретичні конструкції, гіпотези та дослідницькі питання; здатність обирати і застосовувати методи дослідження, що відповідають предмету й завданням дослідження; здатність здійснювати комплексні дослідження, у тому числі – міждисциплінарні.</p> <p>ЗК 4 Здатність здійснювати міжособистісне спілкування іноземною мовою; формування мовного, соціокультурного, компенсаторного компонентів; здатність вести науковий пошук і створювати науковий продукт з використанням іноземної мови.</p> <p>ЗК 5 Здатність за допомогою інформаційних технологій аналізувати, відбирати, обробляти необхідну інформацію.</p>
Фахові компетентності (ФК)	<p>ФК 1 Володіння науковою термінологією, як загальною, так і предметною; знання сучасної нормативно-правової бази розвитку освіти; вміння узагальнювати інноваційний педагогічний досвід у власному науковому дослідженні; теоретична і практична готовність до здійснення активної педагогічної діяльності, орієнтованої на якісне перетворення особистості науковця.</p> <p>ФК 2 Готовність до самовдосконалення і безперервного опанування нових знань, вміння передавати науковий, професійний досвід; здатність до мобільності у змінах професійного позиціонування на ринку праці, готовність до прийняття інновацій; здатність розробляти комплексне методичне забезпечення навчальних дисциплін, що викладаються.</p> <p>ФК 3 Уміння адекватно оцінити власні здібності, можливості; обирати найефективніші варіанти поведінки в тій чи іншій ситуації; долати критичні педагогічні ситуації; здатність планувати та вирішувати завдання власного професійного і</p>

	<p>особистісного розвитку.</p> <p>ФК 4 Здатність проводити аналіз власних наукових результатів; володіти діагностичним інструментарієм оцінки результатів експериментальної роботи; оцінювати наукову та практичну цінність завдань, які вирішуються у власному дослідженні.</p> <p>ФК 5 Здатність будувати ефективні комунікативні дії в певному колі ситуацій міжособистісної взаємодії, уміння сформулювати тактичний план і реалізувати його на основі соціальних навичок.</p> <p>ФК 6 Здатність до аналізу музичних творів, явищ музичної культури, музичних жанрів, творчості композиторів; уміння теоретично осмислювати формотворчі принципи музичних творів, розуміння змісту їхніх стильових і виразових особливостей.</p> <p>ФК 7 Належне володіння необхідними знаннями в галузі музичної освіти і педагогіки; володіння відповідною науковою термінологією; здатність до аналізу музично-освітніх процесів у розвитку музичної освіти та музичного мистецтва в цілому.</p> <p>ФК 8 Здатність працювати з історичними джерелами у фондах архівів і бібліотек, з науковою літературою; вміння аналітично мислити, ставити проблему та розуміти шляхи її подолання; критично оцінювати власні результати в контексті сучасних наукових досліджень у галузі музичного мистецтва і музичної освіти; здатність аргументовано викладати і захищати свою наукову позицію в науковій дискусії.</p>
7 – Програмні результати навчання	
	<p>ПРН 1 Сформованість світогляду, активної громадянської позиції, загальної культури.</p> <p>ПРН 2 Уміння аналізувати й інтерпретувати соціальні та культурно-мистецькі явища і процеси, аргументувати власні оцінні судження.</p> <p>ПРН 3 Готовність до ефективного використання цифрових технологій у соціальній та професійній діяльності.</p> <p>ПРН 4 Готовність до професійного спілкування іноземною мовою.</p> <p>ПРН 5 Готовність до застосування методів наукового пізнання, проведення науково-дослідницької діяльності, здійснення наукового дослідження та інтерпретації його результатів, ефективного висвітлення, розповсюдження знань щодо наукових досліджень. Уміння знаходити необхідну інформацію з вітчизняних і зарубіжних інформаційних джерел відповідно до проблеми дослідження.</p> <p>ПРН 6 Розуміння специфіки об'єктів дослідження у сфері музичного мистецтва, здатність до критичного мислення, використання набутого особистісно-професійного досвіду у вирішенні наукових завдань та аналізу міждисциплінарних явищ та процесів. Готовність до операційного аналізу, зіставлення, синтезу, порівняння різних музичних явищ і процесів для вирішення визначених науково-дослідницьких завдань.</p> <p>ПРН 7 Уміння вибудовувати ієрархію наукових понять за рівнями їхнього узагальнення. Готовність визначати міждисциплінарний характер наукового дослідження, їхні взаємозв'язки та взаємозалежності. Готовність продукувати інноваційні ідеї, проектувати їхнє впровадження у професійну</p>

	діяльність.
	ПРН 8 Володіння професійним понятійним апаратом з історії та теорії музики, методологією музикознавчого аналізу різноманітних музичних явищ, жанрів, стилів, творчості композиторів, музичних творів.
	ПРН 9 Здатність до особистісної рефлексії, самоконтролю та самоорганізації у процесі наукового пошуку, вирішенні дослідницьких завдань.
	ПРН 10 Здатність до самоаналізу дослідницької діяльності, володіння діагностичним інструментарієм, вміння аналітично мислити, ставити проблему і розуміти шляхи її вирішення; спроможність критичного оцінювання результатів дослідження, дотримання норм наукової етики під час дослідницької діяльності; здатність аргументовано викладати і захищати свою наукову позицію в науковій дискусії.
	ПРН 11 Здатність до ефективної професійної комунікації в умовах міжособистісної взаємодії та соціальних мережах.
	ПРН 12 Готовність до здійснення науково-педагогічної діяльності у вищій школі, орієнтація у нормативно-правовій базі вищої освіти.
	ПРН 13 Орієнтація в музичному просторі світової та національної культури, художніх напрямках, жанрах і стилях музичного мистецтва, творчості композиторів, спроможність виявляти особливості їхнього розвитку, аналізувати обрану в галузі музикознавства тему для дослідження в контексті актуальних запитів сучасної культури.
	ПРН 14 Орієнтація в освітньому просторі світової та національної культури, педагогічних концепціях, музично-освітніх системах, виявляти особливості їхнього розвитку, аналіз обраної в галузі музичної педагогіки та музичної освіти теми для дослідження в контексті актуальних запитів сучасної культури.
	ПРН 15 Володіння методикою опрацювання історичних джерел у фондах архівів і бібліотек, наукової літератури; володіння професійним понятійним апаратом з історії та теорії музики, методологією музикознавчого аналізу різноманітних музичних явищ, подій, творів; здатність до застосування теоретичних знань при аналізі музикознавчих явищ, проблем, музичних творів чи інших феноменів музичної культури.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Фахову підготовку здобувачів забезпечує професорсько-викладацький склад кафедри теорії та історії музики Інституту мистецтв. До викладання окремих дисциплін, відповідно до їх компетенції та досвіду, залучений професорсько-викладацький склад: кафедри філософії, кафедри інформатики та математики, кафедри правознавства Інституту суспільства, кафедри англійської філології, кафедри теорії та історії педагогіки Гуманітарного інституту. Наукова спрямованість освітньо-наукової програми передбачає широку участь фахівців, котрі відповідають на пряму програми, що підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки. Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує реалізацію освітньо-наукової програми, відповідають

	вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Навчальні корпуси, кабінети, комп'ютерні класи, точки бездротового доступу до мережі Інтернет тощо. Освітній процес забезпечено навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях. Є достатня кількість навчальних аудиторій для проведення аудиторних занять та індивідуальних консультацій. Приміщення оснащені комп'ютерною технікою, стаціонарною звуко- та відео-записуючою апаратурою, SMART-технологіями, комплексом мультимедійної апаратури, проєктувальними пристроями.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Бібліотечні електронні ресурси, електронні наукові видання, електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи, відеоресурси, хмарні сервіси Microsoft. Ресурси бібліотеки Університету надають доступ здобувачам до зарубіжних наукометричних та реферативних баз даних.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Київським університетом імені Бориса Грінченка та вищими навчальними закладами і науковими установами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі укладених договорів, які передбачають академічну мобільність із закордонними університетами-партнерами та у рамках програми ЄС Еразмус+.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, після вивчення курсу української мови та на підставах, визначених чинним законодавством України.

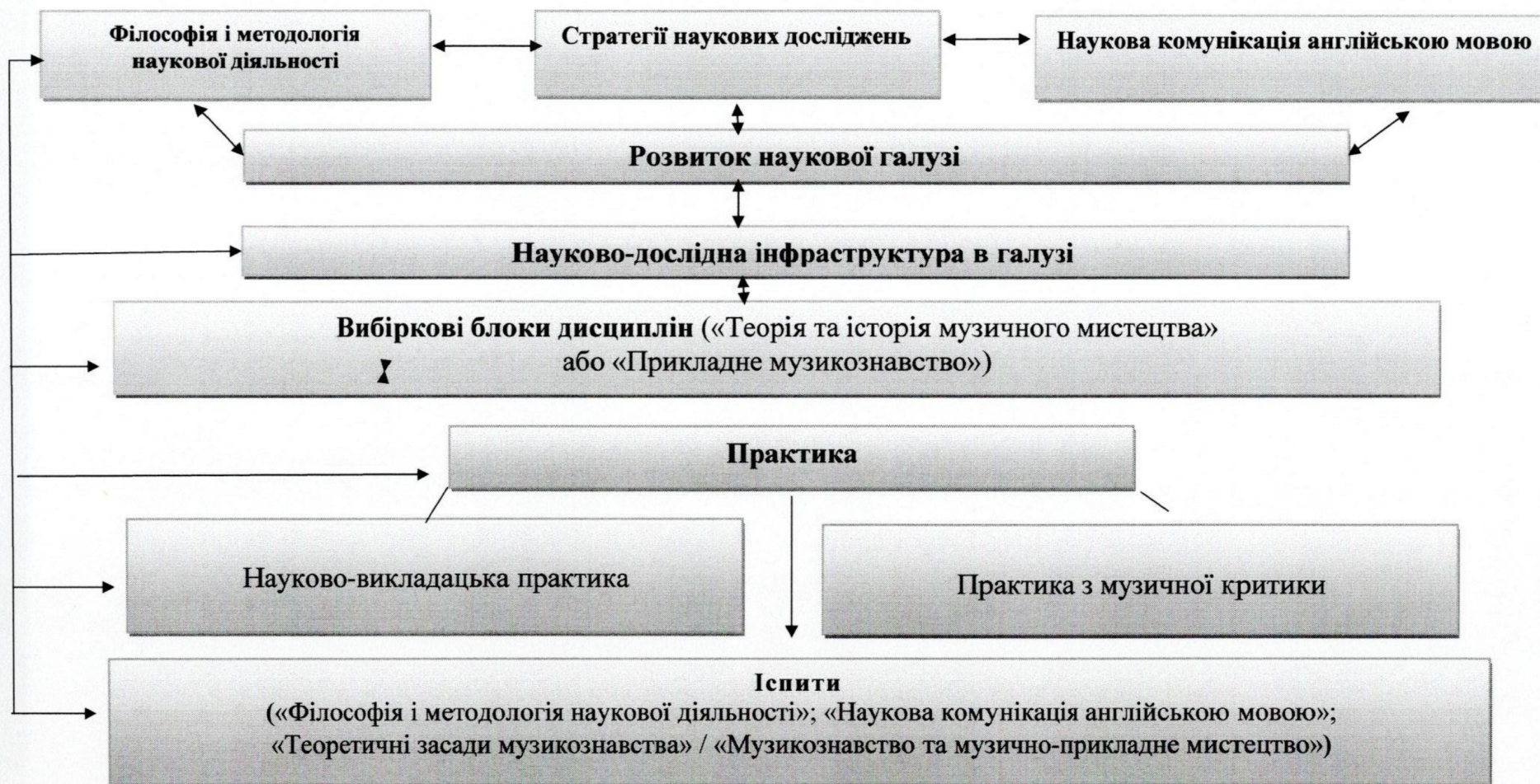
II. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код компонента	Код (н/д, пр.)	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практики)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОП				
ОК 1	ОДЗ_01	Філософія і методологія наукової діяльності	4	екзамен
		Філософія науки	2	
		Загальнонаукова методологія	1	
		Наукова етика	1	
ОК 2	ОДЗ_02	Стратегії наукових досліджень	6	
		Нормативно-правова база наукових досліджень та наукової діяльності	1	
		Інтернаціоналізація науки	3	
		ІКТ в сучасних наукових дослідженнях	2	
ОК 3	ОДЗ_03	Наукова комунікація англійською мовою	10	екзамен
ОК 4	ОДФ_01	Розвиток наукової галузі	6	
		Актуальні проблеми музичної педагогіки	2	
		Крос-культурні і міждисциплінарні дослідження	2	
		Основні засади історичного та теоретичного музикознавства	2	
ОК 5	ОДФ_02	Науково-дослідна інфраструктура в галузі	4	
		Джерелознавча база дослідження	2	
		Робота з науковими текстами	2	
Практика				
ОК 6	ОП_01	Науково-викладацька практика	4	залік
ОК 7	ОП_02	Практика з музичної критики	6	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			40	
Вибіркові компоненти ОП*				
<i>Вибірковий блок «Теорія та історія музичного мистецтва»</i>				
ВК 1	ВД_01.01	Теоретичні засади музикознавства	8	екзамен
		Музичні культури в сучасному просторі	2	
		Музична семіотика	2	
		Методологія сучасного музикознавства	2	
		Музична критика	2	
ВК 2	ВД_01.02	Науковий семінар з теорії та історії музичного мистецтва	12	
<i>Вибірковий блок «Прикладне музикознавство»</i>				
ВК 3	ВД_02.01	Музикознавство та музично-прикладне мистецтво	8	екзамен
		Композиція музичних творів	2	
		Музична фольклористика	2	
		Методологія сучасного музикознавства	2	
		Музична критика	2	
ВК 4	ВД_02.02	Науковий семінар з прикладного музикознавства	12	
Загальний обсяг вибірових компонентів:			20	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ			60	

* з наведеного переліку аспірант самостійно обирає вибірковий блок дисциплін

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Наукова складова освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма та навчальний план аспірантури є основою для формування аспірантом індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання актуального наукового завдання зі спеціальності 025 Музичне мистецтво, результати якого характеризуються науковою новизною та практичною цінністю, становлять оригінальний внесок у суму знань відповідної галузі та оприлюднені у відповідних публікаціях.

Наукова складова освітньо-наукової програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є невід'ємною частиною навчального плану аспірантури.

Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем відповідного ступеня і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

Тематика наукових досліджень

1. Українська фортепіанна школа ХХ ст.
2. Творчість українських композиторів ХІХ ст. у контексті художньої культури.
3. Творчість Миколи Лисенка для українсько-польських культурно-мистецьких зв'язків.
4. Українська опера ІІ пол. ХІХ ст. як культурно-мистецький феномен.
5. Балетна творчість Д.Шостаковича в музичній культурі І пол. ХХ ст.
6. Вокальні жанри в музичній культурі України ХХ ст.
7. Сценічна хореографічна культура Західної України ХІХ-ХХ ст.
8. Музичне життя Києва в ХІХ ст.
9. Українські майстри балету в контексті музичної культури Європи зламу ХІХ – ХХ ст.
10. Український балет незалежної України як соціокультурний феномен.

ІІІ. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або спеціалізованою вченою радою, утвореною для проведення разового захисту, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Стан готовності дисертації аспіранта до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану.

**V. Матриця забезпечення програмних результатів навчання
відповідними компонентами освітньо-наукової програми**

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ВК 1	ВК 2	ВК 3	ВК 4
ПРН 1	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 2				+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 3		+				+	+				
ПРН 4			+			+	+				
ПРН 5	+	+		+	+	+	+	+		+	
ПРН 6				+	+	+	+	+		+	
ПРН 7	+			+	+	+	+	+		+	
ПРН 8				+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 9	+			+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 10	+			+		+	+	+		+	
ПРН 11	+	+	+			+	+	+		+	
ПРН 12		+		+		+	+				
ПРН 13				+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 14				+		+					
ПРН 15					+	+	+	+		+	